

“Δεν φταίω εγώ αλλά ο άλλος για όλα τα δεινά που υπάρχουν στον κόσμο”

/ [Γνώμες](#)

Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας

Είμαστε μέλη μιας κοινωνίας που έχει οικοδομηθεί δυστυχώς πάνω στην αμαρτία, όντας αυτονομημένης και αποστασιοποιημένης από το Θεό. Μέσα σ' αυτόν τον κόσμο γίνεται λόγος για ειρήνη, δικαιοσύνη, ισότητα μεταξύ των ανθρώπων, για αγάπη και αγωνίζονται πολλοί άνθρωποι για την επικράτηση αυτών των ιδανικών, με τρόπο όμως και διάφορα Μέσα όπως η βία, καταστάσεις που διαιωνίζουν το κακό. Δεν γνωρίζουν ότι εάν όλοι μας καταπολεμούσαμε τα πάθη μας θα μπορούσαμε να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο.

Εάν καταπολεμούσαμε τα πάθη της φιλαργυρίας, της πλεονεξίας, της απληστίας, δεν θα υπήρχαν πόλεμοι, εκμετάλλευση, κοινωνική αδικία, κλοπές. Εάν καταπολεμούσαμε το πάθος της φιλαυτίας δεν θα ενδιαφερόμασταν μόνο για τον εαυτό μας αλλά και για το συνάνθρωπό μας. Εάν καταπολεμούσαμε το πάθος της οργής και του θυμού δεν θα υπήρχαν οι φόνοι και οι συγκρούσεις. Εάν καταπολεμούσαμε το πάθος της υπερηφάνειας δεν θα εξουθενώναμε τον

συνάνθρωπο μας όπως έκανε ο Φαρισαίος της παραβολής. Βουτηγμένοι μέσα στα πάθη μας, και ανυποψίαστοι για την τραγικότητα των δεσμών της αμαρτίας, όταν μας θέτουν το ερώτημα ποιος είναι ο υπεύθυνος τελικά για το κακό που υπάρχει στον κόσμο, η απάντηση που δίνουμε είναι απλή και εύκολη: «Δεν φταίω εγώ αλλά ο άλλος. Φταίει ο άλλος για όλα τα δεινά που υπάρχουν στον κόσμο. Εγώ είμαι σωστός, ο δίκαιος, ο ενάρετος. Όλοι οι άλλοι φταίνε».

Δυστυχώς όλοι μας, όλη η ανθρωπότητα, βρίσκεται σε μια γενική κατάσταση κατάκρισης και καταλαλιάς. Όλοι κατακρίνουμε το συνάνθρωπό μας και τον θεωρούμε υπεύθυνο για τα δεινά του κόσμου, για την αδικία, για τους πολέμους, χωρίς να μπορούμε να υποψιαστούμε πόσο και εμείς έχουμε συμβάλλει σε αυτήν την κατάσταση με τις καθημερινές μας αμαρτίες. Ζούμε σε μια κατάσταση αφασίας και ανευθυνότητας, εγκλωβισμένοι στον εγωισμό μας. Όπως ακριβώς ο Αδάμ έριξε το φταίξιμο της παρακοής στη γυναίκα και στο Θεό και η γυναίκα με τη σειρά της στο διάβολο (Γεν. 3,13 - 14), έτσι και εμείς αγνοώντας την εσωτερική μας αιχμαλωσία από τα πάθη θεωρούμε υπεύθυνους για τα δεινά που υπάρχουν στον κόσμο μόνο τους άλλους και όχι τον ίδιο τον εαυτό μας. Δεν έχουμε στο νου μας αυτό που λέγει ο Ντοστογιέφσκι: «αν ήμουν εγώ καλός ίσως να μην υπήρχε ένας εγκληματίας».

Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ο κάθε άνθρωπος είναι υπεύθυνος για το κακό που υπάρχει στον κόσμο εφόσον συνεχίζει να αμαρτάνει συμβάλλοντας στη διόγκωση και την επέκταση του κακού.

Επισημαίνει ο αρχιμανδρίτης Σωφρόνιος: «τα πάθη μας είναι εκείνα που καταδυναστεύουν τον κόσμο. Κατά συνέπεια, αυτό που ζούμε δεν είναι ξέχωρο από τη ζωή του κόσμου». Λέγοντας ένα «μικρό» ψέμα διογκώνουμε το ψεύδος που κυριαρχεί στον πλανήτη, μισώντας το συνάνθρωπό μας διογκώνουμε το μίσος που κυριαρχεί στον πλανήτη και εκφράζεται με τους πολέμους και τη βία. Όπως και αντίστροφα, ο συνεχής αγώνας για απαλλαγή από την αμαρτία που εκφράζεται με την μετάνοια αποτελεί την αποτελεσματικότερη και δυναμικότερη επανάσταση που διώχνει την κυριαρχία του κακού από τον κόσμο. Με τη μετάνοιά μας, δεν ζούμε μόνο το ατομικό μας δράμα· ζούμε μέσα στον ίδιο τον εαυτό μας την τραγωδία όλου του κόσμου, το δράμα της ιστορίας του από την αρχή του χρόνου.

Μια εξωτερική διόρθωση των κακώς κειμένων δεν είναι ο σωστός τρόπος για την καταπολέμηση του κακού αλλά μόνο η εσωτερική οντολογική μεταμόρφωση του κάθε ανθρώπου έχει βέβαια αποτελέσματα. «Απόκτησε εσωτερική γαλήνη και χιλιάδες γύρω σου θα σωθούν», δίδασκε ο Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ. Όπως λέγει και ο Ντοστογιέφσκι, «μη λέτε ότι η αμαρτία, το κακό είναι πράγματα παντοδύναμα ενώ εμείς είμαστε αδύναμοι, απομονωμένοι, το κακό θα θριαμβεύσει

και θα πνίξει το καλό. Μη το βάλετε έτσι κάτω, μονάχα ένας τρόπος σωτηρίας υπάρχει. Να πάρεις επάνω σου όλες τις αμαρτίες των ανθρώπων όταν αναλάβεις τα πάντα και για τους πάντες. Θα δεις αμέσως πως πραγματικά έτσι είναι, πως είσαι ένοχος για τους πάντες και για τα πάντα». Πόσες αντιθέσεις πραγματικά θα παραμερίζονταν, αν δεν κυριαρχούσε ο ατομικός ή ο ομαδικός εγωισμός στις σχέσεις μας! Εάν πραγματικά καθαρίσουμε τη ψυχή μας από τα πάθη και κυρίως από τον εγωισμό και τη φιλαυτία μέσω της ασκήσεως τότε θα μπορέσουμε να οικοδομήσουμε έναν κόσμο που δεν θα κλέβει αλλά θα προσφέρει, που δεν θα κατηγορεί αλλά θα παρηγορεί, που δεν θα ψεύδεται αλλά θα υπηρετεί την αλήθεια, που δεν θα αδικεί αλλά θα δίνει ψωμί στον φτωχό, που δεν θα κομπάζει αλλά θα αναγνωρίζει τα όρια των δυνατοτήτων του, που δεν θα εκμεταλλεύεται αλλά θα ελεεί, που δεν θα σπαταλά αλλά θα αναγνωρίζει και τη χρεία του αδελφού ο οποίος δεν είναι «ο άλλος» αλλά ο καθρέφτης μέσα στον οποίο καθρεφτίζεται ο ίδιος ο Θεός.

Ας επαναλάβουμε το λόγο του π. Σωφρονίου: «.....εκτός Χριστού, άνευ Χριστού, δεν υπάρχει λύση στην τραγωδία της επίγειας ιστορίας της ανθρωπότητας. Η γήινη ατμόσφαιρα αποπνέει οσμή αίματος. Όλος ο κόσμος τρέφεται καθημερινά με ειδήσεις για φόνους ή βασανιστήρια των ηττημένων σε αδελφοκτόνες συγκρούσεις. Τα σκοτεινά νέφη του μίσους καλύπτουν από τα μάτια μας το Ουράνιον Φως. Μόνοι τους οι άνθρωποι δημιουργούν για τον εαυτό τους την κόλασή τους. Χωρίς την ολοκληρωτική αλλαγή και μεταμόρφωσή μας μέσω της μετάνοιας, δεν θα έλθει η λύτρωση του κόσμου». (βλ. Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστί)